

EL DOCUMENT DEL MES ÉS...

Núm. 35, octubre de 2014

Portada de la revista *Faros y Balizas* del 17 de maig de 1914

Dades del document

Arxiu del Port de Tarragona (APT). Hemeroteca. Portada de la revista *Faros y Balizas*. Revista de Información del Cuerpo de Torreros de Faros. Núm. 75, 17 de maig de 1914.

Els fars

Des que l'home començà a navegar a l'antiguitat existeixen els fars com a ajuda bàsica a la navegació per evitar que els vaixells s'estavellessin contra la costa, illes o illots. Només a la península Ibèrica n'hi ha 187.

El Port de Tarragona, amb una antiguitat de gairebé 2.000 anys, ha tingut diversos fars, els més antics de fusta, que segons els documents eren traslladats així que les obres del dic de Llevant anaven avançant.

El primer far d'obra es va construir en els anys vint del segle XX, a la zona que llavors era el final del dic de Llevant, tot i que actualment ha quedat fora d'ús enmig del moll d'Aragó.

L'any 1986 va ser traslladat al Port de Tarragona un dels antics fars metàl·lics de l'Ebre, concretament el que estava situat a la punta de la Banya, que es va encendre per primer cop l'any 1864.

Des de l'any 2003 el far de la Banya acull el Museu de Fars, extensió del [Museu del Port de Tarragona](#), amb una exposició permanent que mostra diferents objectes relacionats amb el món dels senyals marítims.

Entre el mes d'octubre de 2013 i fins a finals de 2014 s'han fet diversos actes per celebrar aquest esdeveniment al qual l'Arxiu del Port també hi ha contribuït amb el [document del mes de l'octubre de 2013](#) i el que ara us presentem.

La revista *Faros y Balizas*

Faros y Balizas. Revista de Información del Cuerpo de Torreros de Faros és una publicació del cos de torrers de fars, funcionaris de l'Estat, creat l'any 1851, després de la publicació del Plan General de Alumbrado Marítimo de 1847, que comportà l'organització i la centralització del servei de manteniment dels fars.

L'any 1939 els torrers passaren a denominar-se tècnics mecànics de senyals marítims fins que van desaparèixer l'any 1992 amb l'aprovació de la Llei 26/1992, de ports de l'Estat i de la marina mercant.

La revista *Faros y Balizas* que s'editava a Madrid era l'instrument que feien servir els farers per donar informació de les activitats que duïen a terme, del seu *montepio* i de la seva associació de socors, de les jubilacions, les oposicions, etc. però també serví per donar sortida a les aficions històriques i literàries d'alguns dels seus membres; no és estrany doncs trobar-hi poesies, petits relats ambientats en els fars o textos històrics sobre els fars.

L'exemplar que aportem és el número 75 de la revista publicat el dia 17 de maig de 1914, és a dir que té 100 anys, i en aquest cas inclou una fotografia i uns apunts sobre la dura vida al far (espai reduït, condicions climàtiques adverses, convivència de dues famílies, etc.), en aquest cas el

de l'illa de Mouro, a Santander, que actualment continua en funcionament.

L'Hemeroteca portuària

L'Hemeroteca de l'Arxiu del Port actualment conté més de 400 capçaleres. Es tracta, majoritàriament, de revistes i diaris marítims (*El Vigía, Marítimas, Journal de la Marine Marchande*), portuaris (*Portus, Ports & Harbors*), tècnics (*Travaux, Faros y Balizas*), d'enginyeria (*Revista de Obras Públicas, Bulletin de l'Association Internationale Permanente des Congrès de Navigation*), d'història local (*Kesse, Butlletí Arqueològic, Quaderns d'Història Tarraconense*), arxivística (*Lligall, Arxius*), pesca (*Ruta Pesquera, El Mar*) i també d'associacions locals (*Reial Club Nàutic de Tarragona, Fòrum Jurídic, Pinya Blava*).

Els exemplars més antics que es conserven són de l'any 1901 i 1914 i corresponen, respectivament, al *Butlletí Arqueològic de Tarragona* i a la revista *Faros y Balizas*.